

osvrti

Sedmi okvirni program – izazov za Hrvatsku

B. Etlinger i S. Karabaić*

Institut "Ruđer Bošković", Bijenička c. 54, Zagreb

* Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Strossmayerov trg 14, Zagreb

Znanost, istraživanje i tehnološki razvoj su prioriteti politike i aktivnosti Europske Unije. Cilj je Zajednice jačanje znanstvenih i tehnoloških osnova industrije Zajednice i njezino poticanje kako bi u svjetskim razmjerima postala konkurentnija. U tom smislu EU potiče poduzeća u svim državama članicama, uključujući mala i srednja poduzeća, istraživačke centre, fakultete i sveučilišta, u njihovim visokokvalitetnim istraživačkim i tehnološko-razvojnim djelatnostima te podupire napore koje ulažu u međusobnu suradnju.

Sedmi okvirni program (Seventh Framework Programme, FP7)

Okvirni program (FP) je glavni program Europske Unije za financiranje istraživanja i tehnološkog razvoja. Okvirni programi se implementiraju od 1984. godine te pokrivaju razdoblje od pet godina i do sada ih je bilo šest.

Novi okvirni program istraživanja Europske Unije je **Sedmi okvirni program (Seventh Framework Programme, FP7)**, koji je nastavak dosadašnjih FP-programa, a predstavlja uokvirenu plansku cjelinu istraživanja u razdoblju od 2007. do uključivo 2013. godine.

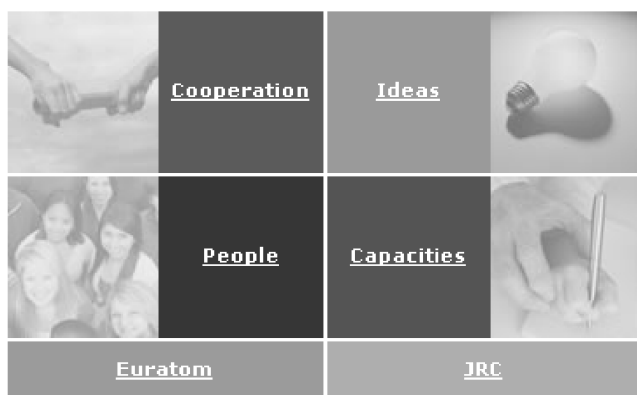
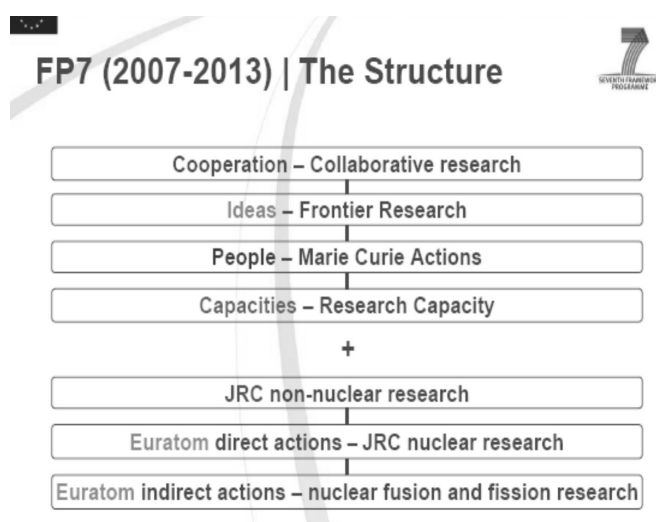
Cilj Okvirnog programa je daljnja izgradnja Europskog istraživačkog prostora (ERA) u smislu znanja, rasta i razvoja.

Ukupni proračun iznosi 50,5 milijardi eura za sedmogodišnji program FP7 te dodatnih 2,7 milijardi eura za petogodišnji Euroatom, program za nuklearna istraživanja.

ostale punopravne članice EU, pridružene države i ostale zemlje kandidatkinje. Može se reći da je tim činom Republika Hrvatska u području znanstvenih istraživanja već tada postala punopravnom članicom EU. Tu činjenicu ravnopravnog sudjelovanja Republika Hrvatska mora iskoristiti te ostvariti što veće sudjelovanje u programima FP7. Kroz sudjelovanje u FP7 Republika Hrvatska bi trebala ostvarivati slične ciljeve u svojim regionalnim okvirima kakve EU ima za svoja istraživanja, a to su:

- Poticati istraživanja za potrebe gospodarstva Hrvatske
- Podržati konkurentnost gospodarstva Hrvatske
- Omogućiti da gospodarstvo Hrvatske postane regionalni lider u pojedinim sektorima
- Podržati znanstvenu i gospodarsku izvrsnost Hrvatske

Struktura FP7

Republika Hrvatska i FP7

Od 1. siječnja 2006. godine Republika Hrvatska je kao zemlja kandidatkinja za EU postala sudionikom tadašnjeg programa FP6 i to u punom opsegu sa svim pravima i mogućnostima kao i sve

Sedmi okvirni program podijeljen je na sljedeće Specifične programe:

Suradnja (Cooperation) – suradnja na međunarodnim istraživačkim projektima

Ideje (Ideas) – istraživanja na granici sadašnjih spoznaja

Ljudi (People) – ljudski potencijali

Kapaciteti (Capacities) – istraživački kapaciteti

te 3 dodatna programa:

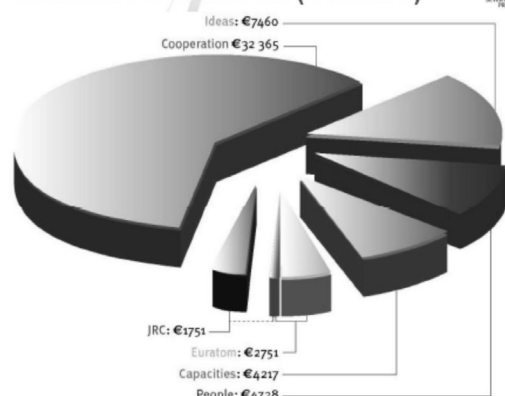
Zajednički istraživački centar (Joint Research Centre, JRC) – nenuklearna istraživanja

EUROATOM – direktne aktivnosti: zajednički istraživački centar – nuklearna istraživanja

EUROATOM – indirektne aktivnosti: istraživanja nuklearne fisije i fuzije

Financijski iznosi u Specifičnim programima u FP7

FP7 – Indicative breakdown (€ million)

Tko može sudjelovati u FP7?

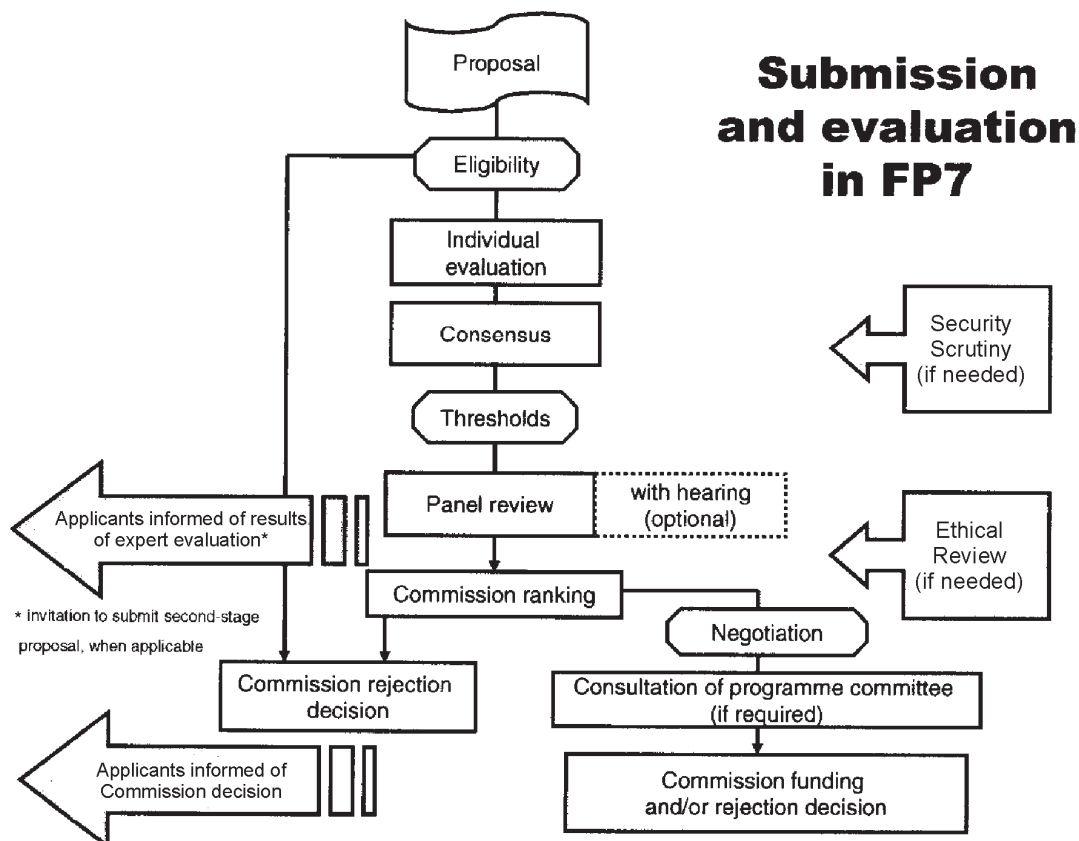
Svi pravni subjekti kao i pojedinci iz zemalja koje su učlanjene u program FP7 bilo kao punopravni ili pridruženi član, što znači da vrijedi za sve sudionike iz Republike Hrvatske.

Svaki od specifičnih programa ima:

- posebne ciljeve i potprograme
- radne programe koji definiraju pravila sudjelovanja (work programmes)
- financijske iznose u okviru ukupnih sredstava za FP7
- pozive na natječaj (calls for proposals)
- komisije za evaluaciju pristiglih prijedloga
- Programske odbore koji prate odvijanje programa (Programme Committees)
- nacionalne kontaktne osobe (National Contact Points) koje pružaju savjetodavnu i administrativnu podršku istraživačima koji se prijavljuju na natječaj

Kako sudjelovati u FP7?

- Izrađuje se prijedlog projekta (**proposal**) prema točno određenim pravilima, ovisno o specifičnom programu za koji se aplicira.
- Projekt se prijavljuje na odgovarajući otvoreni natječaj (**call for proposals**) koji raspisuje Europska komisija i to isključivo elektroničkim putem (preko EPSS sustava)
- Partner iz RH izvještava MZOŠ da je Europskoj komisiji podnesen prijedlog projekta
- Kad se natječaj zatvori, projekt prolazi postupak **evaluacije**
- **Sklapanje ugovora s konzorcijem** (ugovor sklapaju svi partneri u projektu)
- **Sklapanje ugovora s Europskom komisijom** (ugovor sklapa koordinator projekta)
- **PROVOĐENJE PROJEKTA**
- **Podnošenje izvješća** svih partnera koordinatoru, koji onda šalje izvješće Europskoj komisiji

Nacionalna mreža FP7 u RH

– **Nacionalne kontaktne osobe (National Contact Points, NCPs)** – administrativna i savjetodavna podrška u MZOŠ-u: Uprava za međunarodnu suradnju, Odjel za EI

Gordana Prutki-Pečnik: Koordinator + NCP za Energy, Environment, Regional, SME, ICT

Damir Jeličić: NCP Nanosciences, Materials, Production Technologies, INCO, Infrastructures, Transport and Aeronautics

Lana Žutelija: NCP Food, Agriculture and Biotechnology, JRC, EURATOM

Tanja Ivanović: NCP Health

Lada Benzon: NCP Socio-economic Sciences & Humanities, Science in Society, Security, Space

Suzana Karabaić: NCP za programe *Ljudi i Ideje*

Jennifer Mary Kursan: Financijski NCP

Goran Zeković: NCP za pravna pitanja

– kontakti na fakultetima, institutima i ustanovama (**Expert Network**)

– u tehnološkim centrima, uredima za međunarodnu suradnju na sveučilištima i HGK (**Information Points**)

– druga ministarstva, mreža CARNET (**Dissemination Network**)

Više informacija na webu...

– **Specific information** on research programmes, projects and FP7 Call documents: www.cordis.europa.eu/fp7

– **General information on the Seventh EU Research Framework Programmes:** www.ec.europa.eu/research/fp7

European Research Portal: www.ec.europa.eu/research

– **General information** requests: www.ec.europa.eu/research/enquiries

Specifični programi FP7

Suradnja – zajednički istraživački projekti

Program *Suradnja* pružat će potporu svim tipovima istraživačkih aktivnosti koje će provoditi različite istraživačke institucije putem internacionalnih suradničkih projekata u deset tematskih cjelina, koje odgovaraju glavnim poljima znanosti i istraživanja, a promoviraju napredak u znanju i tehnologiji.

Ovaj program je podijeljen u **10 osnovnih tema:**

1. Zdravlje
2. Hrana, poljoprivreda, ribarstvo i biotehnologija
3. Informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT)
4. Nanotehnologije, nanoznanosti, materijali i nove proizvodne tehnologije
5. Energija
6. Okoliš (+ klimatske promjene)
7. Transport (uključujući aeronautiku)
8. Društveno-ekonomske i humanističke znanosti
9. Sigurnost
10. Prostor

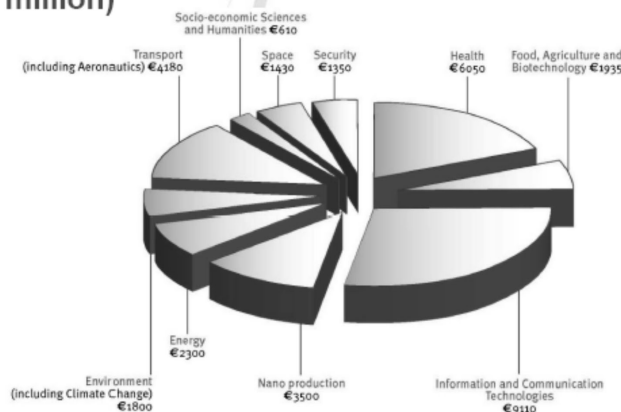
FP7 | Cooperation

bringing together our best talents from across Europe (researchers, industry and SMEs) to tackle the following areas:

- Health;
- Food, Agriculture and Biotechnology;
- Information and Communication Technologies;
- Nano-sciences, Nano-technologies, Materials and new Production Technologies;
- Energy;
- Environment (including Climate Change);
- Transport (including Aeronautics);
- Socio-economic Sciences and Humanities;
- Space;
- Security.

Pojedina tema u okviru *Suradnje* ima svoje prioritetne ciljeve i svoj iznos proračuna za istraživanje:

Cooperation programme - thematic areas (€ million)

Ciljevi pojedinih tema unutar *Suradnje*

1. Zdravlje (Health)

- Poboljšanje zdravlja stanovnika Europe
- Povećanje konkurentnosti među industrijama koje su orijentirane na zdravlje i medicinu
- Razvoj novih terapijskih i dijagnostičkih metoda
- Prevencija nastanka bolesti
- Promocija zdravog načina života
- Razvoj efikasnijih zdravstvenih sustava

2. Hrana, poljoprivreda, ribarstvo i biotehnologija (Food, Agriculture and Fisheries, Biotechnology)

- Održiva proizvodnja i upravljanje biološkim resursima (tlo, šume, vodeni okoliš)
- “Od domaćinstva do seoskog gospodarstva”: Hrana, zdravlje, dobrobit
- Znanosti o životu i biotehnologija održivih neprehrambenih proizvoda i procesa

3. Informacijske i komunikacijske tehnologije (Information and Communication Technologies, ICT)

- Razvoj tehnologija (nanoelektronika, komunikacijske mreže, multimediji i sl.)
- Integriranje pojedinih tehnologija (opće okruženje, robotika, “pametne kuće” i sl.)
- Razvoj socijalno orijentiranih primjena u gospodarskim i javnim institucijama

4. Nanoznanosti, nanotehnologije, materijali i nove proizvodne tehnologije (Nanosciences, Nanotechnologies, Materials and new Production Technologies)

- Transformirati gospodarstvo temeljeno na resursima u gospodarstvu temeljeno na znanju
- Razvoj nanoznanosti i nanotehnologije
- Primjena novih materijala, novih tehnologija i proizvodnih procesa

5. Energija (Energy)

- Obnovljivi izvori energije (smanjenje stvaranja CO₂)
- Istraživanje fuzije (u okviru JRC)
- Istraživanje nuklearne fuzije i zaštite od zračenja (u okviru JRC)

6. Okoliš + klimatske promjene (Environment + climate changes)

- Održivo upravljanje okolišem uz održivi razvoj
- Istraživanja interakcija između klime, biosfere, eko-sustava i ljudskih aktivnosti
- Razvoj novih tehnologija, procesa i usluga te posebno:
 - Predvidjeti klimatske i ekološke promjene
 - Vršiti nadzor nad rizicima očuvanja okoliša i rizicima za zdravlje
 - Provoditi zaštitu kulturne i prirodne baštine

7. Transport + aeronautika (Transport + Aeronautics)

- Razvoj “pametnog” transportnog sustava
- Razvoj zračnog transporta (ekologija, sigurnost, efikasnost)
- Razvoj održivog površinskog transporta (nova goriva, nova vozila, povećana sigurnost, upravljanje transportom)
- Nastaviti razvijati europski globalni navigacijski sustav

8. Društveno-ekonomske i humanističke znanosti (Socio-economic Sciences and the Humanities)

- Potaknuti rješavanje kompleksnih i međusobno povezanih sociološko-ekonomskih i humanih problema s kojima se susreće Europa kao što su: nezaposlenost, rast, konkurentnost, socijalna netrpeljivost, kvaliteta života, globalna međuovisnost i sl.

9. Sigurnost (Security)

- Zaštita od terorizma i kriminala
- Sigurnost infrastrukture i usluga
- Sigurnost granica
- Organizacija sigurnosti u slučaju kriza
- Integracija sigurnosnih sustava i uzajamno djelovanje
- Razvoj tehnologije za povećanje sigurnosti
- Sigurnost i društvo

10. Prostor (Space)

- Razvoj konkurentnosti europske svemirske industrije
- Razvoj satelitskih sustava korisnih za okoliš, sigurnost, poljoprivredu, šumarstvo i meteorologiju, civilnu zaštitu...
- Razvoj teleskopije, robotike
- Razvoj istraživanja vezanih za svemir u transportu, biomedicini, prirodnim znanostima

Postoje li prioritetni sadržaji istraživanja u *Suradnji*?

- Sve teme u specifičnom programu *Suradnja* prilagođene su tako da tokom trajanja FP7 prema potrebama istraživanja i kvaliteti

mogu postati prioritetne teme. U odabiru predloženih projekata posebna prednost će se dati integraciji znanstvenih sadržaja koja obuhvaćaju više tematskih područja. Također će se poticati i multidisciplinarni pristup istraživačkim i tehnološkim projektima značajnim za više prioritetnih područja.

- Iako se naglašava da su glavne teme u okviru specifičnog programa *Suradnja* vrlo široke, kod svakog objavljenog natječaja uvijek postoje specifične podteme koji će biti financirane.

Vrste projekata

U okviru pojedinih programa ovisno o vrstama i veličini pojedinog projekta razlikujemo:

- suradničke projekte (**Collaborative Projects, CP**)
- mreže izvrsnosti (**Networks of Excellence, NoE**) gdje su u zajedničkim programima umreženi istraživački timovi kroz dugoročnu suradnju
- aktivnosti koordinacije i podrške (**Coordination and Support Actions, CSA**) kroz koje se koordiniraju istraživačke akcije i istraživačka politika.

Ideje – istraživanja na granici sadašnjih spoznaja

Kroz ovaj specifični program stimulirat će se vrhunska znanstvena istraživanja koja će povećati konkurentnost Europe u odnosu na SAD, Japan i Kinu podupirući najtalentiranije znanstvenike odnosno njihove “visokorizične” projekte koji pomiču granice u istraživanju.

Ovaj program u sebi uključuje pojam “**Frontier Research**” tj. istraživanja koja su na samoj granici novih spoznaja, odnosno *interdisciplinarna* istraživanja koja prelaze granice dosadašnjih znanja.

Tko provodi program?

Za provođenje programa “Ideas” osnovano je Europsko vijeće za istraživanje (**European Research Council, ERC**) na čelu sa Znanstvenim vijećem (**Scientific Council, ScC**).

ERC ima jedinstvenu poziciju kao paneuropska organizacija za financiranje, osnovana da podrži najbolja istraživanja u svim poljima znanosti kroz otvoreno i direktno natjecanje najtalentiranijih znanstvenika za dobivanje financijske potpore.

Za koga?

- Za najtalentiranije istraživače bilo koje nacionalnosti
- Ovim programom Europa nudi izvanrednim istraživačima da razvijaju svoje karijere bez supervizora, odnosno da postanu potpuno **neovisni istraživački lideri** u svojim istraživanjima i da osnuju svoj prvi istraživački tim ili da kao već iskusni neovisni istraživači istražuju svoje nove ideje, također uz vlastiti istraživački tim.

Gdje se provodi istraživanje?

U bilo kojoj europskoj državi: članici EU ili pridruženoj zemlji (tu se ubraja i Hrvatska).

2 tipa potpore

– **“Početne” potpore (ERC Starting Grants)** – kojima se podupiru istraživači (Principal Investigators) da pokrenu i vode svoje prve istraživačke timove. Uvjet: 2–8 (ev.11 uz određena obrazloženja) godina posjedovanja doktorata.

Projekt može trajati do 5 godina, a potpora iznosi 100 000 – 400 000 eura godišnje.

– **“Napredne” potpore (ERC Advanced Grants)** – promiču i podržavaju izvrsne, inovativne i istraživačke projekte koje pokreću već afirmirani neovisni istraživači.

Projekt može trajati do 5 godina, a potpora iznosi 100 000 – 500 000 eura godišnje.

Koja istraživanja i koliko novaca?

– Unutar ovog specifičnog programa **nema definiranih tema**

– Proračun programa “Ideas” je oko 7,5 milijardi eura (oko 15 % FP7):

Fizika i srodne znanosti 45 %,

Znanosti o životu 40 %

Društveno-humanističke znanosti 15 %.

Ljudi – ljudski potencijali

Program **Ljudi** stipendira obrazovanje istraživača i znanstvenika kroz internacionalnu mobilnost unutar, ali i izvan Europe.

„People“ će raspolagati budžetom od oko 4,7 milijardi eura.

Program ima sljedeće ciljeve:

– Ojačati kvalitativno i kvantitativno europski ljudski potencijal u istraživanju i tehnologiji

– Povećati mobilnost istraživača

– Dati istraživačima perspektive za razvoj cjeloživotne karijere

– Poticati europske istraživače da ostanu u Europi kao i privući najbolje istraživače iz cijelog svijeta u Europu

Što su Marie Curie Actions?

Marie Curie Actions predstavljaju aktivnosti koje se provode unutar programa “Ljudi”, a to su zapravo **različiti tipovi stipendija**.

Za koga?

– za istraživače u svim fazama njihovih karijera (potrebno je imati najmanje završen fakultet)

– za ustanove poput akademskih ustanova ili istraživačkih instituta

– za tvrtke koje se bave istraživanjem.

Za što?

Stipendije su namijenjene za znanstvenike i istraživače *iz svih područja znanosti*.

Posebno su dobrodošli prijedlozi koji potiču *multidisciplinarnost* ili grade *vezu između akademske zajednice i industrije*.

Te ciljeve program *People* ostvarivat će kroz sljedeće aktivnosti:

– Inicijalni trening za mlade istraživače kroz mreže institucija

– Cjeloživotno učenje (individualne stipendije) za iskusne istraživače; sufinanciranje međunarodnih i regionalnih programa

– Suradnja između industrije (gospodarstva) i akademije i to kroz razmjenu stručnjaka kroz duže razdoblje. Uvjet je da razmjena bude partnerstvo između industrije i akademske zajednice te da bude međudržavna (nema zatvaranja unutar jedne države)

– Uspostavljanje međunarodne suradnje (međunarodne dolazne i odlazne stipendije te suradnja s izvrsnim istraživačkim centrima izvan Europe)

– Davanjem stipendije za reintegraciju (povratak europskih istraživača natrag u Europu)

Struktura programa *Ljudi*

Inicijalni trening kroz mreže institucija (Marie Curie Initial Training Networks, ITN)

– **Prijavljuje se organizacija** (fakulteti, instituti, istr. centri, mala i srednja poduzeća...) koja se “umrežuje” s još najmanje dvije u Europi i nudi kroz zajednički projekt znanstveno i komplementarno usavršavanje

– **Za mlade istraživače** koji (ne) izrađuju doktorsku disertaciju ili za poslijedoktorsko usavršavanje.

Partnerstvo između gospodarstva i akademske zajednice (Marie Curie Industry-Academia Pathways and Partnerships, IAPP)

– Razmjena iskustava **između akademskih ustanova i industrije**, pogotovo malih i srednjih poduzeća (SMEs) kroz zajednička **istraživačka partnerstva** na dulje razdoblje (internacionalna razina). **3–4 godine**

– Sudionici: 1 ili više fakulteta ili istraž. cenara + 1 ili više poduzeća

– Istraživači: mladi ili iskusni (nije potreban doktorat).

– Stipendija traje od 2 mjeseca do 2 god.

Cjeloživotno usavršavanje i razvoj karijere (Life-long training and career development)

– **Transnacionalna mobilnost unutar zemalja EU i pridruženih država.**

– **Za iskusne istraživače: doktorat ili najmanje 4 god. istraživačkog iskustva**

– **Potiče se inter/multidisciplinarnost, i/ili intersektorska mobilnost.**

– **Temu bira istraživač u dogovoru s institucijom koja ga ugošćuje.**

1. Unutaruropske stipendije (Intra-European Fellowships, IEF)

“seniorski profil” istraživača u smislu iskustva, razdoblje: 12–24 mjeseca

2. Potpore za reintegraciju unutar Europe (European Reintegration Grants, ERG)

Profesionalna reintegracija stipendista Marie Curie iz zemlje EU ili pridružene zemlje u drugu EU ili pridružene zemlje ili domovinu.

Razdoblje: 2–3 godine

3. Sufinanciranje regionalnih, nacionalnih i internacionalnih programa (Co-funding of Regional, National and International Programmes, COFUND)

– Individualne stipendije za usavršavanje iskusnih istraživača uz sufinanciranje određenih organizacija (državna tijela, akademije, velike istraž. organizacije, agencije...)

– Za poticanje postojećih ili novih regionalnih i nacionalnih programa (uključivanje transnacionalne mobilnosti i internacionalnih programa)

Izvineuropeke stipendije (International Dimension)

– **individualne stipendije u suradnji s trećom zemljom** (sve zemlje koje nisu zemlje članice (Member States) ili pridružene zemlje (Associated Countries))

1. Odlazne stipendije (International Outgoing Fellowships, IOF)

Stipendija za europske istraživače koji žele stjecati nova znanja u trećoj zemlji, **1–2 godine u trećoj zemlji + 1 godina u zemlji EU** ili pridruženoj zemlji

Sa i bez doktorata

2. Dolazne stipendije (International Incoming Fellowships, IIF)

Stipendija za dolazak najboljih istraživača (s doktoratom i bez nje) iz trećih zemalja u zemlje EU ili pridružene zemlje. **1–2 godine u zemlji EU ili pridruženoj zemlji + 1 god. u trećoj zemlji**

3. Potpore za reintegraciju iz trećih zemalja (International Re-integration Grants, IRG)

Profesionalna reintegracija europskih istraživača iz treće zemlje

Kapaciteti – istraživački kapaciteti

Specifični program *Kapaciteti* teži k optimizaciji korištenja i razvoja istraživačkih infrastruktura, poboljšavajući istodobno i inovacijske kapacitete malih i srednjih poduzeća koja se bave istraživanjem. Program je namijenjen potpori regionalnih istraživačkih “klastera” te jačanju istraživačkog potencijala regija u svrhu ujednačavanja razvijenosti regija. Program će podupirati i projekte koji će uključivati tematske cjeline iz *Suradnje* kao i međunarodnu suradnju na svjetskoj razini. Konačno, kroz ovaj program želi se znatnost približiti društvu u cjelini.

Program ima sljedeće ciljeve:

- Razviti europske istraživačke kapacitete kako bi u pojedinim područjima istraživačka zajednica u Europi imala najveće moguće uvjete da postane svjetski lider u pojedinim područjima
- Podupirati:
 - regionalnu suradnju kao regije znanja
 - suradnju s malim i srednjim gospodarskim subjektima
 - razvoj “klastera”
 - ulogu znanosti u društvu
 - suradnju s istraživačima izvan Europe

Program *Kapaciteti* je prema svojem sadržaju podijeljen na sljedeći način:

1. Istraživačke infrastrukture (Research Infrastructures)

Glavni ciljevi u okviru ovog programa jesu:

- optimizacija korištenja i razvoja postojeće istraživačke infrastrukture u Europi kroz međudržavnu suradnju, integracijske aktivnosti i istraživačku e-infrastrukturu
- potpora novoj istraživačkoj infrastrukturi

FP7 | Capacities offering excellent infrastructures to conduct research

- Research infrastructures
- Research for the benefit of SMEs
- Regions of Knowledge
- Research Potential
- Science in Society
- Coherent development of policies
- Activities of International Cooperation

2. Istraživanja za potrebe (dobrobiti) malih i srednjih poduzeća, SMEs (Research for Benefits of SMEs)

Cilj je ojačati inovacijske kapacitete malih i srednjih poduzeća u Europi i njihov doprinos razvoju proizvoda i tržišta temeljenih na tehnološkom razvoju.

Program uključuje istraživanja za mala i srednja poduzeća, istraživanja za asocijacije malih i srednjih poduzeća; projekti su na transnacionalnoj razini.

Pomoć malim i srednjim poduzećima kroz projekte umrežavanja.

3. Regije znanja (Regions of Knowledge)

Europska unija regije smatra važnim akterima u istraživanju, pa stoga program EU za istraživanje i razvoj uključuje poseban potprogram za jačanje istraživačkih kapaciteta regija. U svakom prijedlogu projekata trebaju sudjelovati predstavnici javnog i privatnog sektora: tijelo lokalne uprave, visoko učilište ili istraživački institut te malo ili srednje poduzeće.

Kroz zajedničke projekte jača se javno-privatno partnerstvo, a koristi su višestruke: bolja iskorištenost istraživačkih potencijala regije, povećanje apsorpcijskih sposobnosti regije za korištenje fondova EU, povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj, te veća konkurentnost regije.

Posebno je važno što se regijama koje sudjeluju u Sedmom okvirnom programu (potprogram Regije znanja) otvara mogućnost korištenja sredstava Europskoga fonda za regionalni razvoj (ERDF).

4. Istraživački potencijal (Research Potential)

Europska unija ovim potprogramom potiče razvoj manje razvijenih regija EU (napomena: RH u Sedmom okvirnom programu ima isti status kao i zemlje članice EU, tako da pojam “manje razvijene regije EU” obuhvaća većinu RH). Jačanje istraživačkih potencijala provodi se kroz projekte čiji je cilj razvoj istraživačkih institucija u javnom i privatnom sektoru.

Projekti predviđaju sljedeće aktivnosti: razmjenu istraživača iz razvijenih i manje razvijenih regija (napomena: EU i Hrvatska), potpora postojećim i novim centrima izvrsnosti u manje razvijenim regijama u obliku opreme, prijenosa znanja putem radionica i skupova.

Prijedlozi projekata trebaju biti usuglašeni s regionalnom politikom EU. Sudjelovanje u ovim aktivnostima predstavlja pripremu za korištenje strukturnih i kohezijskih fondova.

5. Znanost i društvo (Science in Society)

Ciljevi su:

- Unaprijediti europski sustav znanosti
- Povezati znanost s odgovarajućim društvenim i političkim problemima
- Definirati mjesto znanosti i tehnologije u društvu
- Ojačati ulogu žena u znanosti
- Uvesti u sustav obrazovanja, obrazovanje za znanost
- Unaprijediti komunikaciju između znanstvenika i ostalog dijela društva

6. Potpora strukturiranom razvoju istraživačkih politika (Support to the Coherent Development of Research Policies)

Europa treba poboljšati usklađenost istraživačkih politika na regionalnom, nacionalnom i europskom nivou i povećati svoj potencijal u stvaranju i korištenju novih znanja kako bi postala konkurentnija, odnosno kako bi ponudila rješenja za izazove s kojima se suvremeni svijet susreće.

Aktivnosti koje će dobiti potporu:

- Analiza i ocjena utjecaja javnih istraživačkih politika i gospodarskih strategija
- Jačanje koordinacije istraživačkih politika, na dobrovoljnoj osnovi

7. Aktivnosti međunarodne suradnje (Activities of International Cooperation)

- Provede se aktivnosti koje se ne provode u programima 'Suradnja' i 'Ljudi'
- Strateška partnerstva s trećim zemljama uključivanjem najboljih znanstvenika u istraživanja u Europi
- Definiranje specifičnih problema s kojima se susreću posebno treće zemlje, a koje imaju globalni karakter
- Poboljšanje i razvoj partnerstva s trećim zemljama u znanosti i tehnologiji

– Koordinacija nacionalnih politika i aktivnosti europskih zemalja kroz internacionalnu suradnju s trećim zemljama u znanosti i tehnologiji

Zaključak

Sedmi okvirni program FP7 predstavlja velik izazov ne samo za akademsku zajednicu, sveučilišta, fakultete, znanstvene institute nego i za mala i srednja poduzeća te također i za kvalitetne visokotehnološke razvojne centre u industriji Hrvatske. Financijski potencijal FP7 (50,5 milijardi eura) te međupovezivanje sa razvijenijim i kvalitetnijim centrima u Europi može omogućiti brži razvoj znanstveno tehnološkog sektora u Republici Hrvatskoj, a time i cjelokupnog gospodarstva zemlje. Hrvatska mora iskoristiti svoju šansu što je postala ravnopravna sudionica FP7 – znanstveno-razvojnog programa na svjetskom nivou.

Budući da je program FP7 pokrenut 22. 12. 2006., potrebno je brzo reagiranje svih relevantnih pojedinaca, grupa i institucija da se prijave u pojedine segmente programa FP7 u okviru svojih djelatnosti. Iskustvo sudjelovanja u FP5 i FP6 ukazuju na to da dobri programi s dobrim umreženjem imaju velike šanse za uspjeh. Nije nevažno istaknuti i da je novčana potpora za rad na programima FP7 vrlo dobra i da višestruko premašuje npr. sredstva koja za slične programe u Hrvatskoj dodjeljuje Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

I zato svakako preporučujemo da se svi koji mogu prijave u sedmi okvirni program Europske unije.

Mreža koordinatora koja se uspostavlja i koja je već djelom uspostavljena kroz NCP-koordinatore, stoji na raspolaganju i može pomoći u administrativnom dijelu kreiranja programa za FP7. Potrebno je uložiti određeni napor i prijaviti se. Šanse postoje. Oni koji se ne prijave sigurno nemaju šanse u FP7, koji je stvarno velik izazov za Hrvatsku...